

Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama - „IDEM“

Ilica 48, 10000 Zagreb

www.idem.hr

žiro račun: 2360000-1101416528

idem@idem.hr

G O D I Š N J I I Z V J E Š T A J

za 2008./2009. godinu

U Zagrebu, srpanj 2009. godine

Udruga IDEM je nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija osnovana s ciljem pružanja organizacijske i stručne podrške u procesu integracije djece s teškoćama u redovnu društvenu sredinu. Osnovana je 1994. g. kao dobrovoljni oblik udruživanja građana na području RH koja okuplja stručne i znanstvene radnike različitih oblasti, roditelje i druge zainteresirane pojedince radi promicanja i ostvarivanja zajedničkih interesa u unaprjeđivanju stručnog rada s djecom s posebnim potrebama.

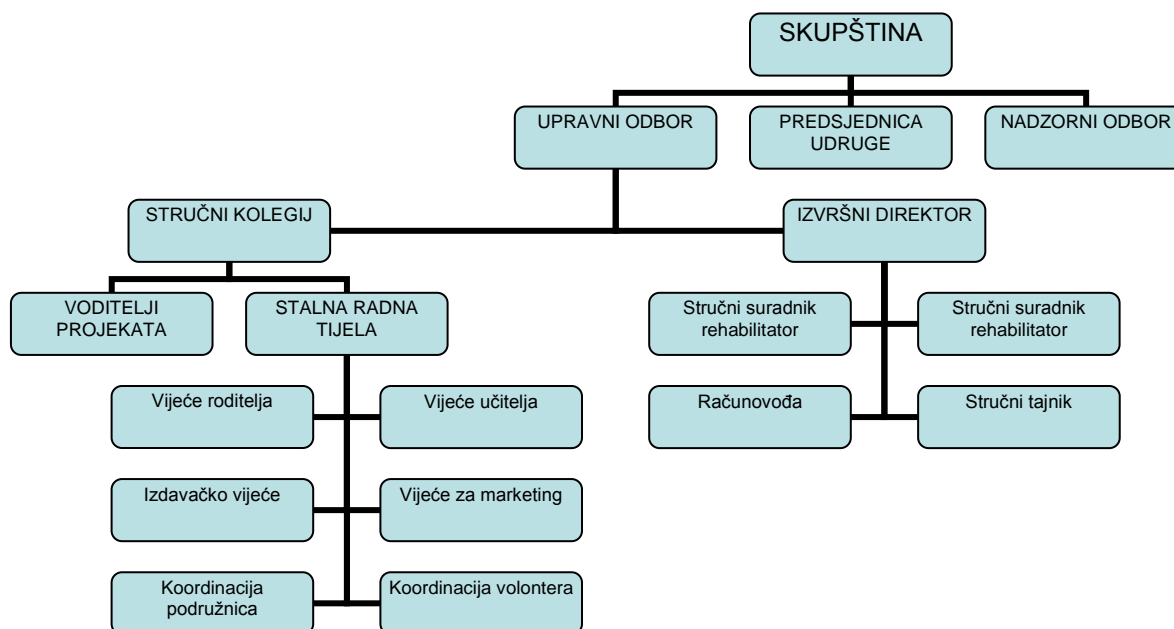
Obzirom na ciljeve, djelatnost udruge potpada u djelokrug Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Ureda za ljudska prava Vlade RH.

Područje djelovanja Udruge je razvoj modela integracije, razvoj sadržaja i oblika potpore obiteljima djece s posebnim potrebama, stručnjacima koji sudjeluju u njihovom obrazovanju i rehabilitaciji te razvoj modela regionalnih i lokalnih oblika podrške edukacijskoj integraciji. Također, profilirano i izuzetno važno područje rada Udruge odnosi se na širenje, razvoj i unaprjeđenje modela edukacijskog uključivanja učenika s teškoćama u redovni sustav odgoja i obrazovanja putem mobilnih stručnih timova i pomoćnika u nastavi.

Svrha djelovanja Udruge je podrška integraciji djece s teškoćama u redovnim školama kroz edukacijske i rehabilitacijske programe, suradnja sa školama, senzibilizacija šire društvene zajednice o pravima djece s teškoćama te poticanje aktivnog sudjelovanja mladih u hrvatskom društvu. Od samog osnutka Udruge ističe se njeno važno djelovanje u području razvoja službi podrške svim dionicima uključenim u proces odgoja i obrazovanja djece s teškoćama s ciljem zaštite i promicanja njihovih prava i podizanja kvalitete njihova života.

Rad Udruge usmjeren je na neposredan rad s djecom s teškoćama, provedbu edukacijsko-rehabilitacijskih programa, savjetovanja i edukacije učitelja o metodama pomoći djeci s teškoćama, rad s obiteljima djece s teškoćama, organizaciju i provedbu tribina, seminara i predavanja. Kontinuirano se razvija suradnja s nadležnim državnim i lokalnim tijelima uprave, institucijama i ustanovama iz područja odgoja i obrazovanja te zaštite prava i interesa djece i mladih s teškoćama. Temeljem iste, tijekom dosadašnjeg djelovanja Udruge, ostvareni su temeljni preduvjeti za osnivanje Referalnog centra za odgojno obrazovno uključivanje, odnosno razvijena je služba podrške obiteljima i školama.

Organizacijsko upravljačka struktura Udruge:

Ove, 2009. godine kroz 15 godina poslovanja, Udruga je razvila djelovanje i ojačala organizacijsku strukturu. Zbog kontinuiranog povećanja broja projekata i zahvaljujući sredstvima za institucionalnu potporu, krajem 2005. god zaposlen je računovođa na ½ radnog vremena, na puno radno vrijeme polovicom 2006. g. zaposlen je stručni tajnik, te početkom 2007. stručni suradnik – koordinator mobilnih stručnih timova. Obzirom na širenje programa i područja rada Udruge ukazala se potreba za zapošljavanjem osobe zadužene za sustavno praćenje rada, koordinaciju te idejni razvoj Udruge kao i osmišljavanje načina daljnjeg razvoja i operativno vođenje Udruge. Tako je polovicom 2008. godine zaposlen izvršni direktor. U studenom 2008. godine Udruzi je odobren projekt financiran od strane Europske komisije u sklopu Programa PHARE 2006. Iz istog razloga, krajem 2008. godine zaposlen je stručni suradnik – koordinator projekta, a početkom 2009. godine zaposlen je i asistent na projektu.

U razdoblju od prethodne Skupštine završili smo većinu tada ugovorenih projekata:

NAZIV PROJEKTA	PRIJAVLJENO KOD	U POSTUPKU PROCJENE	IZNOS ODOBRENE POTPORE	ZATRAŽENI IZNOS POTPORE	STATUS 30.6.2009.
„Timovi stručne podrške (MST) u razvoju referalnih centara za edukacijsko uključivanje djece s teškoćama u razvoju“	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		673.285,00		završeno s 30.06.2009.

Biseri-program podrške braći i sestrama osoba s posebnim potrebama	Grad Zagreb - Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		12.000,00		završen s svibanj 2009.
„Mobilni stručni tim podrška integraciji djece s posebnim obrazovni potrebama - asistent u nastavi“	Humanitarna udruga „RTL pomaže djeci“		126.000,00		završen s 01.07.2009.
„The right to live in the community: Social Inclusion and Persons with Disabilities“	UNDP		12.000,00 USD		završen s 31.01.2009.
Edukacijsko rehabilitacijska potpora djeci s deficitom pažnje / hiperaktivni poremećajem (ADHD)	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		100.000,00		završen s 31.12.2008.
Podrškom roditeljima do uklanjanja barijera za socijalno uključivanje djece s teškoćama u razvoju	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		100.00,00		završen s 31.12.2008.
Osnovna djelatnost	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		114.400,00		završen s 31.12.2008.
Mobilni stručni tim - podrška integraciji djece s posebnim potrebama u lokalnoj zajednici	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva		100.000,00		završen s 31.12.2008.
Mobilni stručni tim - podrška integraciji djece s posebnim potrebama u lokalnoj zajednici	Grad Zagreb - gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje		10.000,00		završen s 31.12.2008.
Edukacijsko - rehabilitacijska podrška djeci s posebnim potrebama	Grad Zagreb - Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje		40.000,00 (podružnica Zagreb)		završen s 31.12.2008.
Edukacijsko - rehabilitacijska potpora putem mobilnog stručnog tima za uključivanje djece s posebnim obrazovnim potrebama u redovne škole	Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa		100.000,00		završen s 31.12.2008.
Edukacija volontera za rad s mladima s posebnim potrebama	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		9.000,00		završen s 21.07.2008.

U istom razdoblju prijavili smo projekte na mnoge natječaje, od kojih su neki ugovoreni i u provedbi, a za veći broj očekujemo rezultate procjene:

NAZIV PROJEKTA	PRIJAVLJENO KOD	U POSTUPKU PROCJENE	IZNOS ODOBRENE POTPORE	ZATRAŽENI IZNOS POTPORE	STATUS 30.6.2009.
Kreativa Rekreativa	Grad Zagreb - Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		20.000,00		u provedbi
Savjetovalište za mlade	Grad Zagreb - Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport		19.000,00		u provedbi
Mobilni stručni timovi u organizaciji edukacijskog uključivanja djece s teškoćama u razvoju u lokalnoj sredini	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		520.000,00		pri završetku
Professional mobile team - support for educational inclusion of children with special educational needs	SAFU		101.690,00 EURO		u provedbi
Edukacijsko - rehabilitacijska potpora putem mobilnog stručnog tima za uključivanje djece s posebnim obrazovnim potrebama u redovne škole	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		100.000,00		pri završetku
Edukacijsko- rehabilitacijska podrška djeci s posebnim potrebama	Grad Zagreb - Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje		40.000,00 (podružnica)		u provedbi
Mobilnim stručnim timom do izjednačavanja obrazovnih mogućnosti	Grad Zagreb - Gradski ured za kulturu, šport i obrazovanje		30.000,00		odobreno
Savjetovalište za mlade	Grad Zagreb - Gradski ured za kulturu, šport i obrazovanje		15.000,00		odobreno
Zajedno u različitosti	Grad Zagreb - Gradski ured za kulturu, šport i obrazovanje		10.000,00		odobreno
Aktivnim radionicama	Ministarstvo		100.000,00		odobreno

aktivno u društvo	zdravstva i socijalne skrbi				
Pomoć u učenju za djecu nižeg socioekonomskog statusa	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		87.500,00		odobreno
Mobilni stručni timovi u edukacijskom uključivanju djece s teškoćama u razvoju u lokalnoj sredini	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		399.000,00		odobreno
Osnovna djelatnost	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		177.368,00		u provedbi
Mobilni stručni timovi - podrška integraciji učenika s teškoćama u lokalnu zajednicu	Grad Rijeka		198.900,00 (podružnica Rijeka)		u provedbi
Pravo na različitost	Grad Zagreb		10.000,00		odobreno
Prepoznamo nasilje među nama	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		25.000,00		u provedbi
Komunikacijskom podrškom roditeljima do uklanjanja barijera za socijalno uključivanje djece s teškoćama u razvoju	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		88.050,00		u provedbi
Podrška obitelji u uključivanju djece s posebnim potrebama u redovni sustav odgoja i obrazovanja	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		133.800,00		odobren
Izdavanje stručnog časopisa „S VAMA“ i održavanje web stranice udruge (informacijsko-edukacijski projekt)	Zagrebački Holding d.o.o			119.600,00	nije odobren
Uključivanje djece s posebnim potrebama i njihovih roditelja u lokalnoj zajednici kroz edukacijski i kreativni rad mobilnih timova Zajedno u različitosti	Grad Osijek - Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo			50.000,00	nije odobren
Svako dijete ima pravo na odgoj i obrazovanje	Grad Osijek - Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo			30.720,00	nije odobren
Zajedno u različitosti	Ured za ljudska prava vlade RH			60.000,00	nije odobren

Magazine WITH YOU	World Bank			7.000,00 USD	nije odobreno
Aktivnim radionicama aktivno u društvo		Hrvatska lutrija d.o.o.		61.700,00	
Zajedno u različitosti	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti			70.000,00	nije odobren
Škola za sve	HRT				nije odobren
Škola za sve - pomoćnik u nastavi za učenike s teškoćama u redovnim školama	T- Hrvatski telekom				nije odobren
Mobilni stručni tim - podrška integraciji djece s teškoćama u razvoju - asistent u nastavi		Zaklada Adris		446.820,00	
Mladi za mlade		Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti		90.000,00	
Mobilni stručni tim u edukacijskom uključivanju djece s teškoćama u razvoju djece s teškoćama u razvoju u lokalnoj sredini	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		200.00,00		odobren

Svi projekti i programi temeljeni su na smjernicama i Planu aktivnosti rada Udruge:

I. Razvoj edukacijsko-rehabilitacijskih programa za odgojno-obrazovno uključivanje

1. Razvoj Programa pomoći u učenju u podružnicama
2. Razvoj Mobilnih stručnih timova u suradnji s lokalnom i državnom upravom
3. Uvođenje pomoćnika u nastavi
4. Razvoj modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u redovan sustav odgoja i obrazovanja
5. Rad s obitelji – Savjetovalište za roditelje; Grupni rad s roditeljima; Samozastupanje roditelja; Savjetovalište za mlade, Rad s braćom i sestrama
6. Grupe za djecu s ADHD-om

II. Programi interakcije djece i mladih s teškoćama i njihovih vršnjaka

1. Aktivnosti Kluba za mlade
2. Radionice o pravima mladih
3. Radionice o prevenciji nasilničkog ponašanja

III. Podizanje stručne kompetentnosti učitelja i profesora

1. Edukacija učitelja za prihvaćanje učenika s teškoćama
2. Brošure o modelu odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama

IV. Širenje edukacijskog uključivanja razvojem podružnica

Aktivnosti vezane za organizacijsko jačanje postojećih podružnica, te stvaranje uvjeta za osnivanje novih podružnica

V. Razvoj senzibilizacije za djecu s posebnim potrebama i zagovaranje

1. Rad s medijima, sudjelovanje u predavanjima i okruglim stolovima
2. Suradnja s PR agencijom
3. Širenje distribucije stručnog časopisa "S VAMA"
4. Web stranica Udruge

VI. Prikupljanje sredstava putem novih izvora

Aktivnosti vezane uz organizaciju humanitarne večeri, kontakte s postojećim i potencijalnim donatorima, te iznalaženje resursa u okviru fondova EU

VII. Suradnja i zagovaranje osnivanja Službe podrške za odgojno-obrazovno uključivanje

1. Zagovaranje
2. Suradnja
3. Rad Tijela upravljanja

I. Razvoj edukacijsko-rehabilitacijskih programa za odgojno-obrazovno uključivanje

1. Savjetovalište za učenje pružala se direktna stručna i savjetodavna podrška za 49 korisnika (36 učenika osnovnih škola i 13 učenika srednjih škola) s ciljem što uspješnijeg rješavanja poteškoća u savladavanju nastavnog gradiva.

Višegodišnji program Pomoći u učenju kontinuirano se provodio u podružnicama Zagreb i Dubrovnik. U *podružnici Zagreb* pružena su 753 sata direktne podrške u učenju kroz grupni rad s učenicima te 189 sati podrške u učenju kroz individualni oblik rada. Također, realizirano je 46 sati suradnje sa školama: OŠ Izidora Kršnjavog, OŠ Ivana Gundulića, OŠ Ivan Meštrović, OŠ Remete, OŠ Jabukovac, OŠ Grigor Vitez i OŠ August Šenoa. Suradnja s roditeljima provodila se grupno (roditeljski sastanak) u trajanju 2 sata te individualno ukupnog trajanja 76 sati. Također, ukupno je ostvareno 88 sati monitoringa, supervizije i organizacije rada.

Provedba ovog oblika podrške u *podružnici Dubrovnik* obuhvatila je 20 korisnika. Rad je organiziran kroz neposrednu grupnu podršku učenicima, suradnju s roditeljima, učiteljima i stručnim službama škola.

2. Stručna podrška Mobilnog stručnog tima tijekom školske godine 2008./2009. pružala se u 9 osnovnih škola u Zagrebu, 6 u Rijeci, 4 u Sisku, te po 2 u Glini i Osijeku. Šk. Godine 2008/2009 u svim školama u kojima je djelovao MST pružena su 552 sata savjetovanja učitelja i 705 sati savjetovanja *pomoćnika u nastavi* od strane člana MST-a. Ujedno, članovi MST-a pružili su, po potrebi, podršku pomoćniku i učitelju u direktnom radu u razredu. Članovi MST-a redovno su primali stručnu podršku ukupnog trajanja 89 sati supervizije.

3. U izvještajnom razdoblju u direktan rad uvedeno je 89 pomoćnika u nastavi u 58 Zagrebačkih osnovnih škola, 20 pomoćnika u Osijeku, 6 u Rijeci, 5 u Sisku, po 2 u Glini, Gospiću i Dubrovniku te po jedan u Općini Kršan i Bakru. Svaki pomoćnik pruža direktnu podršku učenicima s posebnim obrazovnim potrebama maksimalno 80 sati mjesečno. Nakon početnih edukacija, svim asistentima kontinuirano je pružana stručna podrška putem individualnih savjetovanja i putem 150 sati grupnih supervizija.

4. Razvoj modela odgojno-obrazovnog uključivanja u školskoj godini 2008/2009. proširen je na niz lokalnih samouprava što je rezultat uočene kvalitete razvijene podrške te niza sastanaka i prezentacija na kojima su osnivači škola poticani na sufinanciranje navedenog modela. Tijekom izvještajnog perioda u sufinanciranje su se uključili slijedeći gradovi i općine: Velika Gorica, Bakar, Gospić, Sisak, Samobor, Rijeka, Osijek, Općina Kršan i Čakovec. Svi uvedeni pomoćnici u nastavi su u sustavu selekcije, edukacije i stručnog praćenja u organizaciji udruge „IDEM“ kao Centra podrške. Također, s Gradom Zagrebom je produbljena suradnja kroz formiranje radne skupine za dodjelu pomoćnika u nastavi i donošenje kriterija pri Uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba u koju su uključena 3 predstavnika udruge „IDEM“. Osim toga, Grad Zagreb je u proračunu formirao zasebnu stavku za financiranje pomoćnika u nastavi. Tako je u ovom izvještajnom razdoblju uvećan broj uvedenih pomoćnika u nastavi te su odvojena i izvjesna financijska sredstva za stručno praćenje istih. Uz sve navedeno, valja istaknuti kako je Udruga s Gradom sklopila ugovor o partnerstvu u provedbi projekta odobrenog od strane Europske komisije u sklopu Programa PHARE 2006.

Tijekom izvještajnog razdoblja ostvarena je formalna suradnja potpisivanjem Sporazuma o suradnji s: Općinom Kršan, Bakrom, Siskom, Zagrebom i Rijekom.

5. Podrška roditeljima pružana je individualnim savjetovanjima i grupnim radom. U promatranom razdoblju održana su *individualna savjetovanja* u središnjici Udruge za 115 roditelja, a *grupnim savjetovanjima* (grupe od 5-11 roditelja) u OŠ Nad Lipom u Zagrebu, te u Osijeku i Šibeniku pruženo je ukupno oko 100 sati stručne podrške. Uveden je i novi oblik *međuroditeljske podrške* na način da su već osnaženi roditelji u manjim grupama pružali podršku roditeljima koji se manje snalaze u nošenju s teškoćama svoje djece. Podrška obitelji pružana je i kroz *rad s braćom i*

sestrama djece s posebnim potrebama, redovnim susretima dva puta mjesečno. Tijekom 2008. godine provodile su se i aktivnosti *Savjetovalište za mlade* u koje je uključeno 20 mladih s emocionalnim smetnjama za koje je održano oko 90 individualnih savjetovanja.

6. Grupni rad s djecom s ADHD-om organiziran je u trajanju 10 mjeseci kroz dvije grupe od ukupno 21 korisnika, s ciljem uvježbavanja načina samokontrole i rješavanja problema kako bi im se olakšalo snalaženje u stresnim situacijama. Za njihove roditelje, u istom trajanju, održavane su edukativno-iskustvene radionice, dok je dijelu obitelji pružena podrška putem asistenta u obitelji.

II. Programi interakcije djece i mladih s teškoćama i njihovih vršnjaka

1. Putem više projekata te suradnjom s Edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom u program interakcije djece i mladih s teškoćama u aktivnosti Udruge uključene su 24 osobe u svojstvu *volontera*. Broj aktivnih volontera je promjenjiv i u ovisnosti od osobnih obveza i interesa.

Aktivnosti *Kluba mladih* provode se svakodnevno putem 6 radionica te povremenim prigodnim druženjima i izletima. Broj korisnika je promjenjiv, a u prethodnoj godini obuhvaćeno je ukupno oko 200 korisnika, od kojih je 6 razrednih odjeljenja Poljoprivredne škole Zagreb u kojima su se provodile neke od radionica o pravima mladih.

Ostvarena je suradnja s Muzejom suvremene umjetnosti kroz održavanje radionica „Vito i Nada“ u prostorima Udruga na kojima su sudjelovali korisnici Programa pomoći u učenju, Kluba mladih i Radionica za djecu s ADHD poremećajem. Radionicu je vodila stručna suradnica Muzeja u suradnji sa zaposlenicima Udruge i volonterima. Također, dogovorena je i suradnja u budućnosti kroz provođenje radionica Kluba u prostorima Muzeja suvremene umjetnosti.

2. Radionice o pravima mladih okupile su ukupno 100 korisnika – oko 20 mladih s teškoćama i 80 vršnjaka tipične populacije. Radionice su provedene u 2 ciklusa kroz 40 tema.

Osim u Nacionalnoj udruzi, za istaknuti je aktivnost nove podružnice – Dubrovnik, koja jednom tjedno okuplja 20 korisnika kreativne radionice s ciljem poticanja socijalizacijskih vještina, stvaranja pozitivne slike o sebi kod učenika s niskim samopouzdanjem te međusobnog prihvaćanje kroz kratke socijalizacijske radionice na početku ili kraju svakog susreta te aktivnost podružnice Samobor, koja kontinuirano provodi Program rada s darovitom djecom.

III. Podizanje stručne kompetentnosti učitelja i profesora

1. U partnerstvu s Uredom za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba provodi se projekt „Professional mobile team – support for educational inclusion of children with special educational needs“ u okviru kojega se provode iskustvene radionice za učitelje osnovnih škola, edukacije za stručne suradnike predškolskih ustanova i vikend edukacije učitelja osnovnih škola.

a) iskustvene radionice za učitelje provedene su u Zagrebu, Sisku i Rijeci. Ukupno su provedene 32 radionice kroz 5 tema. Ukupno je odrađeno 320 sati iskustvenih radionica za učitelje osnovnih škola. U svakoj skupini sudjelovalo je 10 učitelja od kojih su se neki izmjenjivali ovisno o temi. Ukupno je oko 119 učitelja prošlo neke od tema iskustvenih radionica. U Zagrebu je uključeno 5 škola u kojima je provedeno ukupno 17 radionica, u Rijeci 2 škole s odslušanih 10 radionica dok je u Sisku uključena 1 škola s odslušanih 5 radionica.

b) edukacije za stručne suradnike predškolskih ustanova provodile su se u Zagrebu. Započele su s uvodnim seminarom u trajanju od 4 sata na kojem je bilo prisutno 90 stručnih suradnika predškolskih ustanova. Nakon uvodnog seminara u proces edukacije odabran je 31 stručni suradnik. Edukacija je provedena kroz 2 skupine. Svaka skupina odslušala je 5 tema ukupnog trajanja 20 sati.

c) vikend edukacije za učitelje provedene su u Zagrebu, Sisku i Rijeci. U proces edukacije uključeno je ukupno 48 učitelja i 2 edukanta koji će po završetku edukacije biti kompetentni za provođenje istih. Ukupno trajanje navedene edukacije je 240 sati (80 sati po gradu) od kojih je u ovom izvještajnom razdoblju odrađeno 160 sati. U Zagrebu je provedeno 6 susreta (48 sati) te po 7 susreta (56 sati) u Sisku i Rijeci.

Na poziv škola održano je 7 pojedinačnih edukacija o radu s učenicima s teškoćama na odabrane teme za nastavnička vijeća / županijske aktive.

Podrška u pronalaženju i primjeni individualiziranih postupaka u radu s učenicima s posebnim obrazovnim potrebama pružana je učiteljima putem više programa/projekata. Edukacijsko rehabilitacijski programi podrazumijevaju suradnju i podršku učiteljima učenika koji je korisnik modela edukacijskog uključivanja i/ili korisnik podrške pomoćnika u nastavi. Posebna stručna, savjetodavna i iskustvena podrška pružana je od strane članova mobilnih stručnih timova – stručnjaka iz područja edukacijske rehabilitacije. Temeljem provedenih evaluacija vidljivo je da se kod svih učitelja – korisnika stručne podrške podigla razina kompetencije za rad s učenicima s teškoćama.

2. U navedenom izvještajnom razdoblju Udruga je tiskala 3 brošure i 1 letak o modelu edukacijskog uključivanja učenika s teškoćama u redovni sustav odgoja i obrazovanja putem mobilnih stručnih timova i pomoćnika u nastavi. U navedenim publikacijama su, također, prikazani i rezultati dosadašnje provedbe ovog modela. Brošura „Podrška školskom uključivanju učenika s teškoćama“ i letak „Podrškom do škole za sve“ tiskani su zahvaljujući donaciji Svjetske banke putem Darovnice za inovacije i učenje, dok je brošura „Škola za sve u Hrvatskoj? Jedan model školskog uključivanja djece s teškoćama“ tiskana donacijom Europske komisije u okviru Programa PHARE 2006.

Podružnica Dubrovnik tiskala je brošuru „Podrška školskom uključivanju učenika s teškoćama“ u suradnji s Obiteljskim centrom Dubrovnik.

IV. Širenje edukacijskog uključivanja razvojem podružnica

1. U suradnji sa podružnicama proširen je model odgojno-obrazovnog uključivanja. U aktivnosti mobilnog stručnog tima uključeni su članovi podružnica Osijek, Glina-Petrinja-Topusko, Samobor, Dubrovnik i Rijeka. U podružnicama Samobor i Rijeka ostvarena je pozitivna suradnja s lokalnom samoupravom, odnosno osnivačima tamošnjih škola kroz odobrenje sredstava za provedbu modela odgojno-obrazovnog uključivanja. Tako je Grad Rijeka odobrio projekt pod nazivom „Mobilni stručni timovi - podrška integraciji učenika s teškoćama u lokalnu zajednicu“ čime su osigurana sredstva za 6 pomoćnika u nastavi i isto toliko mobilnih stručnih timova što osigurava održivost projektnih aktivnosti započetih provedbom projekta odobrenog od strane Europske komisije. Grad Samobor odobrio je financijska sredstva za direktan rad jednog pomoćnika u nastavi. Veliki pomak u suradnji s lokalnom samoupravom ostvaren je i u Osijeku gdje Grad financira rad 18 pomoćnika u nastavi, a njihovo stručno praćenje provode voditeljica podružnice i stručna suradnica – obje članice mobilnog stručnog tima Udruge.

Podružnica Dubrovnik ostvarila je suradnju s Obiteljskim centrom Dubrovnik, a kao rezultat ove suradnje tiskana je brošura „Podrška školskom uključivanju učenika s teškoćama“.

Obzirom na stvorene uvjete, u planu je daljnje jačanje aktivnosti podružnica uključivanjem u provedbene aktivnosti prijavljenih projekata. Ujedno, nastavlja se s poticanjem jačanja suradnje s lokalnim samoupravama, odnosno osnivačima škola, na način da se uključe u razvoj modela odgojno-obrazovnog uključivanja kroz sufinanciranje pomoćnika u nastavi i MST-a na svojem području.

Kako bismo uspješno podijelili ulogu podružnica Udruge i službi podrške koje će se osnivati sukladno Pravilniku o odgoju i obrazovanju i primjerenoj potpori učenicima s teškoćama u osnovnoj i srednjoj školi, razvijamo strategiju razvoja kako udruge na nacionalnoj razini, tako i svih njenih podružnica.

V. Razvoj senzibilizacije za djecu s teškoćama i zagovaranje

1. Predstavnici Udruge su u izvještajnom razdoblju sudjelovali u brojnim TV emisijama te su objavljeni i brojni intervjui na Internet portalima i u tiskovnim medijima:

DATUM OBJAVE	MEDIJ	TEMA	EMISIJA
06.09.2008.	www.psihonet.com	Edukacija asistenata u nastavi	
02.09.2008.	Večernji list	Pomoć djeci i nastavnicima koji bi izludjeli od đaka s ADHD-om	
04.09.2008.	www.psihoportal.com	Ove školske godine 50 osnovnih škola dobiva pomoć za rad s djecom s poteškoćama u učenju	
21.09.2008.	Glas Koncila	U školu treba ići s ljubavlju i „svi zajedno“	
03.11.2008.	Radio 101	Uloga Udruge IDEM u radu osnovnih škola	Parliament show
17.11.2008.	HRT	Model odgojno - obrazovnog uključivanja	Dobro jutro Hrvatska
11.09.2008.	Plavi radio	Edukacija članova MST-a	
03.09.2008.	OTV	Model odgojno-obrazovnog uključivanja	Svakodevica
27.10.2008.	HRT	Učenici s ADHD poremećajem	Normalan život
11.03.2009.	HRT	EU fondovi	Otvoreno
24.03.2009.	HRT	Model odgojno-obrazovnog uključivanja	Dobro jutro Hrvatska
01.03.2009.	RTL	Model odgojno-obrazovnog uključivanja	Exploziv special
04.06.2009.	Večernji list	Uz Maju moj je Filip naučio slova, engleski i zbrajati do 10	
08.06.2009.	Otvoreni radio	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	
08.06.2009.	HRT	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	Dobro jutro Hrvatska
08.06.2009.	HRT	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	Županijska panorama
08.06.2009.	www.she.hr	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	
09.06.2009.	Večernji list	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	
09.06.2009.	Vjesnik	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	

10.06.2009.	Večernji list	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	
10.06.2009.	Zagreb news	Konferencija „Podrškom do škole za sve“	
12.06.2009.	HRT	Mladi s intelektualnim i emocionalnim teškoćama	Koga briga
listopad 2008.	HRT	Model odgojno - obrazovnog uključivanja	Veliki odmor

U cilju senzibilizacije javnosti za prava i potrebe djece i mladih s teškoćama Udruga se uključila u slijedeće aktivnosti:

- Organizacija Konferencije „Podrškom do škole za sve“ s ciljem prezentacije rezultata u sklopu projekta „Timovi stručne podrške (MST) u razvoju referalnih centara za edukacijsko uključivanje djece s teškoćama u razvoju“ financiranog od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u sklopu darovnice Svjetske banke Programom za inovacije i učenje
- Izrada kalendara aktivnosti udruga osoba s invaliditetom koji je distribuiran medijima, odgojno-obrazovnim institucijama, zdravstvenim i socijalnim ustanovama i fakultetima
- Predstavljanje dijela projekta Svjetske banke i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi „Standardi kvalitete u sustavu socijalne skrbi“
- Imenovanje izvršnog direktora Udruge za člana Upravnog odbora Koordinacije za djecu Hrvatske
- Sudjelovanje na okruglom stolu „Civilna karika“ u organizaciji udruge Plavi telefon. Teme Okruglog stola bile su: „Zašto smo potrebni“; „Savjetovališno okruženje“ i „Razvoj i unaprjeđenje suradničkih odnosa“
- Pokretanje suradnje sa tvrtkom Profil International d.o.o. – usuglašeni su elementi i područja suradnje za koju se još očekuje potpisivanje Sporazuma o suradnji
- Sudjelovanje na obilježavanju Tjedna udruga – predstavljanje djelatnosti Udruge kroz izložene materijale i dostupne usmene informacije
- Sudjelovanje na svečanoj dodjeli priznanja „Tvrtka prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ koju dodjeljuje Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- Suradnja s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom kroz studentsku praksu – 3 studentice obavile su tjednu praksu pod mentorstvom izvršnog direktora Udruge

- Održan tematski sastanak s roditeljima djece s teškoćama – članovima udruga: „IDEM“, „OKO“, „Put u život“, „Buđenje“ te Zajednice za Down Syndrom na temu „Prijedlozi za unaprjeđenje odgoja i obrazovanja djece s teškoćama“
- Sudjelovanje na prezentaciji Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2009. i 2010. godinu u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Sudjelovanje na radnom sastanku pod nazivom „Edukacijsko uključivanje djece s tjelesnim invaliditetom u 1. razred osnovne škole“ u organizaciji Bjelovarsko-bilogorske županije – Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport
- Predavanje o iskustvima provedbe modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama na stručnom vijeću stručnih suradnika defektologa Varaždinske županije u organizaciji III. Osnovne škole Varaždin
- Članstvo izvršnog direktora Udruge i dviju stručnih suradnica kao predstavnika Udruge u radnoj skupini za izradu kriterija pri odabiru učenika kojima je potreban pomoćnik u nastavi/osobni pomoćnik i odabir učenika – radna skupina formirana pri Uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba
- Održavanje stručnog predavanja na temu potreba rada s učenicima s teškoćama u organizaciji Županijskog stručnog vijeća učitelja matematike Karlovačke županije
- Okrugli stol „Prijedlog Nacrta Nacionalne strategije za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih 2008. – 2012. – javna rasprava“ u organizaciji Povjerenstva Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih
- Sudjelovanje u setu edukacija „Osnaživanje osoba s invaliditetom – prevencija od nasilja i zlostavljanja“ u organizaciji Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba i Udruge socijalnih radnika Grada Zagreba
- Sudjelovanje u promociji „Sport za sve u mjesnoj samoupravi“ u organizaciji Ureda za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu Grada Zagreba

2. Obzirom na povećani opseg aktivnosti Udruge, širenje modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama, obilježavanje petnaeste godišnjice Udruge te brojnih organizacijskih promjena koje će nastupiti donošenjem Pravilnika o odgoju i obrazovanju i primjerenoj potpori učenicima s teškoćama u osnovnoj i srednjoj školi, uočena je potreba za prezentacijom djelovanja Udruge kroz medije. Sukladno tome, Upravni odbor Udruge odlučio je kako je nužno organizirati stručnu podršku u području odnosa s javnošću. Tako je u svibnju 2009. godine potpisan ugovor s PR agencijom „Indigo plavo“ koja je preuzela poslove promjene vizualnog identiteta Udruge kao i

poslove u području komunikacije s medijima. Ista agencija je preuzela osmišljavanje vizualnog identiteta letka tiskanog uoči Konferencije „Podrškom do škole za sve“ kao i organizaciju medijskog praćenja iste. Rezultat navedene suradnje jest 10 objava u različitim medijima u roku tjedan dana. Ugovorena PR agencija će također sudjelovati u organizaciji Konferencije koja će biti održana u studenom 2009. godine do kad će osmisлити i novi vizualni identitet Udruge.

3. Redakcija je u izvještajnom razdoblju distribuirala promidžbene letke o publikacijama Udruge svim osnovnim školama na području Republike Hrvatske. Kao rezultata toga, višestruko je povećana prodaja postojećih publikacija. Također, projekt izdavanja 7. broja časopisa „S VAMA“ prijavljen je na više natječaja (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Zagrebački Holding, Svjetska banka- male potpore), međutim bez uspjeha. Obzirom na takvu situaciju, upućen je dopis izdavačkoj kući Profil International d.o.o. sa zamolbom za donaciju grafičke obrade i tiska časopisa te se očekuje službeni odgovor.

4. Web stranica Udruge – od postavljanja nove stranice početkom 2007. g. zabilježeno je ukupno 278583 posjeta, što čini prosječno 111.433 posjete godišnje. Ovi brojevi su pokazatelji ukazuju na trend povećanja posjećenosti Internet stranice. Stranica se redovito ažurira aktualnim podacima, od novoprijavljenih projekata do aktualnih događanja u Udruzi. Također je otvorena i mogućnost doniranja financijskih sredstava putem Internet stranice.

VI. Prikupljanje sredstava putem novih izvora

Samofinanciranje Udruge unaprijeđeno je promjenom organizacije provedbe modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama. Odlukom o nužnosti sklapanja sporazuma s lokalnim samoupravama u kojima se model provodi došlo je do povećanog priljeva financijskih sredstava koji se usmjeravaju na financiranje pomoćnika u nastavi i mobilnih stručnih timova. Također je sklopljen i dogovor putem tzv. socijalnog ugovaranja s Uredom za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba o financiranju stručnog praćenja provedbe navedenog modela mimo redovnih natječaja za dodjelu financijskih potpora udrugama. Osim navedenog, ostvarena je i suradnja s nekolicinom roditelja koji samostalno financiraju provedbu modela. Također, uvedena je i mogućnost plaćanja redovnih mjesečnih supervizija pomoćnika u nastavi na što su se odlučile mnoge lokalne samouprave s kojima nisu potpisani sporazumi, ali i roditelji koji na taj način osiguravaju kvalitetu podrške koja se pruža radom pomoćnika u nastavi s njihovom djecom.

Samofinanciranje je osigurano i povećanom prodajom publikacija kao i individualnim edukacijama koje se provode u osnovnim školama diljem Hrvatske na njihov zahtjev. Uz sve navedeno, suradnja s PR agencijom će svakako doprinijeti daljnjem razvoju samofinanciranja Udruge.

Nakon odobrenog projekta od strane Europske komisije, Udruga se intenzivno orijentirala na iznalaženje izvora financiranja iz EU fondova. Koordinatorica odobrenog projekta zadužena je za praćenje otvorenih i potencijalnih natječaja za financiranje projektnih prijedloga u okviru EU fondova, a koji je u skladu s područjem djelovanja Udruge. U planu je prijava projektnog prijedloga na natječaj u sklopu IPA programa.

VII. Suradnja i zagovaranje osnivanja Službe podrške (Centra za odgojno-obrazovno uključivanje)

1. U listopadu 2008. godine održan je sastanak izvršnog direktora Udruge i predstavnice Ureda za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, gospođom Božicom Šimleša u vezi osnivanja Centra za odgojno-obrazovno uključivanje. Nakon sastanka Udruga je dostavila ažurirani zahtjev za osnivanje Centra, kao i cjelovitu ažuriranu dokumentaciju (elaborat, izvještaj o radu Udruge i preporuku za dodjelu prostora za rad Centra od strane gospodina Šostara). Od strane Ureda za obrazovanje, kulturu i šport pokrenuta je inicijativa za uvođenjem osnivanja Centra u proračun za 2009. godinu, međutim to nije realizirano. Trenutno postoje usmeni dogovori kako će osnivanje Centra ući u proračun za 2010. godinu.

Udruga je nastavila intenzivno zagovaranje i stvorila je stručne, kadrovske, a dijelom i financijske uvjete za osnivanje Centra. Svi prijavljivani projekti programski i provedbeno su usklađeni s elaboratom te su uspostavljeni sustavi praćenja provedbe modela edukacijskog uključivanja. Dugogodišnje (15 godina) iskustvo Udruge u području razvoja sustava podrške rezultiralo je stvaranjem relevantnih kompetencija za prerastanje Udruge u Službu (Centar) podrške.

U lipnju 2009. godine organiziran je sastanak s pročelnikom Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba na kojem su prisustvovali predsjednica i izvršni direktor Udruge. Na istom je spomenuti Ured dao usmenu podršku za nastavak osnivanja Centra te je dogovoren susret u kolovozu/rujnu 2009. godine kako bi se utvrdili daljnji konkretni koraci.

Za slijedeću školsku godinu planira se uvođenje baze podataka „LOGOS 2009“ koja će omogućiti sustavno praćenje napretka učenika s teškoćama od prvog kontakta s Centrom do trenutka zapošljavanja osobe, a po potrebi i dalje.

Kako bi se realiziralo osnivanje Službe podrške (Centra) pred Udrugom su procesi daljnjih pregovora s mjerodavnim osobama iz Ureda za obrazovanje, kulturu i šport, Ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba te Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa.

Osobita suradnja ostvarena je s Rotary klubom Zagreb-Sljeme, članovi kojeg su uz socijalnu osjetljivost iskazali i interes za područje djelovanja Udruge, te iskazali spremnost u zagovaranju ideje osnivanja Centra za edukacijsko uključivanje.

2. Redovitim poslovanjem Udruge i zalaganjem stručnjaka i suradnika proveden je niz aktivnosti za jačanje postojeće i ostvarenje nove suradnje:

- ostvarena je suradnja s Rotary klubom Zagreb-Sljeme u procesu zagovaranja osnivanja Službe (Centra) podrške
- kontinuirana suradnja s „Koordinacijom udruga za djecu u Republici Hrvatskoj“ – Udruga je jedan od osnivača i redovan član Upravnog odbora Koordinacije
- Savjetovalište Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta - stalna suradnja sa stručnjacima iz područja vezano uz podršku roditeljima
- s Poglavarstvom Grada Zagreba potpisano Pismo namjere o nastavku i unapređenju postojeće suradnje u području pružanja socijalnih usluga na području Grada Zagreba
- ostvareni su kontakti vezani uz odobrenje većeg prostora za obavljanje osnovne djelatnosti Centra za edukacijsko uključivanje i djelovanje Udruge, uz preporuku Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje

U razvoju modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u redovan sustav odgoja i obrazovanja putem mobilnih stručnih timova i pomoćnika u nastavi osobita suradnja ostvarena je s Uredom za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba koji je sufinanciranjem supervizije i osiguranjem rada *pomoćnika u nastavi* omogućio daljnji razvoj suradnje sa preko 70 škola na području Grada Zagreba. Također, ostvarena je i suradnja s oko 30 škola drugim gradovima i općinama – Bakar, Rijeka, Samobor, Dubrovnik, Sisak, Gospić, Čakovec, Općina Kršan i dr.

Posebno kvalitetan oblik suradnje ostvaren je sa školama u kojima je ostvarena potpuna podrška mobilnog stručnog tima s uvedenim pomoćnicima u nastavi, provedenim radionicama i edukacijama za učitelje te održanim savjetovanjima za učitelje i pomoćnike.

S Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba ostvareno je i partnerstvo u provedbi projekta na natječaj Phare 2006 – Omogućavanje aktivnog doprinosa sektora civilnog društva u pretprijetnom procesu demokratizacije i ljudskih prava – rezultati kojeg se očekuju najesen.

Projektom u okviru Programa za inovacije i učenje, na prevenciji institucionalizacije djelovat će se u partnerstvu s Centrom za odgoj i obrazovanje Prekrižje i Osnovnom školom Nad Lipom.

3. U izvještajnom razdoblju tijela upravljanja donijela su niz akata s ciljem poboljšanja organizacije rada stručnih službi. Održano je 6 sjednica Upravnog odbora na kojima su donesene odluke i dokumenti od značaja za redovito poslovanje Udruge, rješavana su statusna prava i obveze

zaposlenika te su razmatrane mogućnosti financiranja i samofinanciranja. Planiran je i način obilježavanja 15. godišnjice Udruge te je formirana radna skupina za organizaciju događanja vezanih uz obilježavanje iste.

U istom razdoblju održano je 10 sjednica Stručnog kolegija Udruge, na kojima se redovito izvješćivalo i raspravljalo o svim tekućim aktivnostima i projektima, s ciljem poboljšanja kako stručnog tako i organizacijskog dijela poslovanja Udruge.

Izvršni direktor Udruge:

Predsjednica

Darko Kobetić, prof.reh.

prof.dr.sc. Ljiljana Igrić

Dostaviti:

Članovima skupštine

www.idem.hr

